

CERETANIA

PERIODICO DEFENSOR DE LOS INTERESES DE LA COMARCA

DE MUERTE A VIDA

Es tan grande, tan intensa la impresión que nos produce la llegada del verano en esta villa, que no podemos por menos de manifestarla en términos de satisfacción y de agrado por despertar de un largo y profundo sueño.

En Puigcerdá, durante el invierno, todo es calma y reposo, llevamos una vida inactiva, nos acostamos muy temprano y nos levantamos cuando el sol ha estendido sus lumínicos rayos por sobre la tierra.

La mayoría de los días, no se puede salir, unos por el frío intenso, otros porque la nieve invade los caminos y no permite el tránsito, y así pasamos meses y meses al lado de la lumbre atormentados por la falta de acción y el mal olor que despiden los carbones de las estufas que por necesidad han de estar encendidas mientras se sostienen temperaturas de diez y doce grados bajo cero.

Menos mal si uno pudiera contar con habitaciones bien dispuestas con buena calefacción y mucha luz para entretener las horas muertas leyendo obras clásicas, siempre sería un recurso, pero como esto no está al alcance de todas las fortunas,

los que por fatalidad no disponemos de tales comodidades, no nos queda otro recurso que el de aburrirnos soberanamente, mal que nos pese.

En una palabra, el invierno aquí en Puigcerdá como en todas las poblaciones subalternas pecadas de frío, es pesado, monótono y triste en alto grado, de manera, que bien puede decirse sin exageración ninguna, que la vida que uno disfruta, es una vida muerta.

Así pues, nada de extraño tiene que al presentarse el verano y contemplar nuestras calles y paseos más concurridos y animados que de costumbre, no solo por nuestros propios vecinos, si que también por infinidad de caras nuevas y bonitas, con sus elegantes vestiduras y ricos atavíos que tanta brillantez y lucimiento prestan a la población, los innumerables y espléndidos chalets y torres habitados y pasear por el lago las barquillas surcando las aguas, constituye un encanto y una novedad tan sorprendente para nuestro espíritu, que lo celebramos con hartó júbilo y con manifestaciones de entusiasmo, ya que en realidad de un salto, pasamos de muerte a vida.

B. CADEFALU

Meteorología Popular

Molts animals estan dotats de facultats de sensibilitat superiors a les de l'home, i coneixen la depressió atmosférica que sempre precedeix els canvis de temps, per aixó mols

d'ells prenen les seves mesures preventives per a evitar que la pluja o les ventades els pugui perjudicar. L'observació que d'aquestes precaucions dels animals han fet els pagesos els serveix moltes vegades per poguer prevenir els canvis atmosfèrics amb molta precisió, i per aixó la gent del camp, que está més en

contacte amb els animals que la gent de ciutat, són millors coneixedors dels canvis de temperatura que nosaltres. Aquí van unes quantes observacions fetes per pagesos, arran de lo que fan els animals abans de ploure i abans de iniciar-se ventades fortes.

Un dels animals més sensibles a la temperatura és l'aranya, que deixa de teixir algunes hores abans de començar a ploure, si té trenyines parades, molt abans de canviar el temps, i moltes vegades fins fent ple sol, les despara, les plega ben curosament perquè no se malmeti el teixit i les amaga sota una fulla o en altre lloc ben segur on no hi pugui penetrar la mullena, amagant-se ella també en lloc ben segur on pugui deixar caure la pluja sense mullar-se. Quan l'aranya fila cap al tard, a darrera hora de la tarda, els pagesos ja diuen que durant la nit i matinada següent no hi ha por de pluja. Les aranyes casolanes, que viuen en quadres o edificis, quan plou solen abandonar les llurs trenyines i caminar per terra.

Les formigues també són molt perfectes coneixedores de la depressió atmosfèrica que precedeix la pluja; quan en ple dia veiem retornar les formigues cap el seu niu, de manera ràpida i precipitada, per sol que faci és indicatiu infalible de pluja.

Tots els animals anfíbis que viuen dintre i fora de l'aigua, són perfectes anunciadors de la pluja, quan té de ploure, es fiquen tots dintre de l'aigua i des d'allí profereixen els seus crists i sorolls. Quan en ple dia es senten roncar les grànotes, és indicatiu de pluja.

Les gavines, gallines d'aigua, merdagalers i altres aus aquàtiques quan s'internen mar endins és indicatiu infalible de bon temps; en canvi, si durant el matí aquests animals no entren al mar, o, si hi entren, no es mouen de vora la platja, és senyal infalible de pluja. També és senyal de pluja quan les aus de terra que són amigues de nedar, com l'oca, l'anec, la cigonya, etc., es banyen i rabejen amb més gust que de costum i armen gran cridoria demostrant estar contentes.

Quan les orenetes volen molt baix, i no s'allunyen gaire del seu niu, és indicatiu de pluja.

Quan les mosques entren per les habitacions de les cases en molt més nombre que de costum i voleien molt baix sense moure's gaire del mateix lloc i es mostren en son volar i en son posar-se molt més impertinents que d'ordinari, senyalen pluja. També es diu que quan vol ploure les mosques volen cap per avall.

Quan els pardals salten pels arbres amb molta insistència s'empaiten i joguinejen, senyalen pluja.

Quan se sent cantar un ocell dels que solen cantar poc com el mussol, el cucut, etc, anuncia la pluja.

Quan els galls canten al caure de la tarda, senyalen pluja per la nit, i també indica pluja quan les gallines es graten amb molta insistència. Quan els galls canten amb molta més freqüència que de costum, anuncia pluja. Quan plou i les gallines no se soplujen, és indicatiu de que la pluja no serà duradora.

Quan té de ploure, el llangardaix s'amaga al seu catau.

Quan els verdums volen molt baix i en grans vols, senyalen pluja.

Quan el caragol surt, la pluja no és llunyana.

Les tartanyes o papaterres surten dels seus nius i corren per terra abans de començar les tempestes.

Quan se veuen volar moltes ólibes és senyal infalible de boires.

A ciutat es té com indicatiu infalible de pluja l'humitat que a voltes es presenta en la part del sócol de les cases en l'indret en que aquestes es toquen.

També el poble ha observat els animals que senten el vent, i d'ells ne preveuen les ventades. Quan els gats corren bojament, sense més ni més, és senyal de properes ventades. Igual diuen els pastors quan les cabres i ovelles es tusten amb el cap, i joguinegen i s'empaiten amb insistència.

També senyalen el vent les gallines que s'enfilen pels alts, i també porta vent quan el reiató baixa a grans vols de la muntanya cap a la plana.

Quan les flames de foc no s'eleven gaire, quedant molt arrapades al foc, senyalen plu-

ja. També senyala pluja propera el desprendiment de clapes de sutja o estalzi de les xemeneies. Quan a ciutat se senten a gran distància el so de les sirenes de les embarcacions, o el xiular del ferrocarril, és també indicatiu de pluja. També ho és quan el batallar de les hores de dos rellotges de campanar coincideixen en un mateix moment. Es també considerat com indicatiu inequívoc de pluja, quan els femers a pagés, i les cloaques i imbornals a ciutat, desprenen olors fétides amb més intensitat que d'ordinari. Quan les mosques volen pel sol amb més insistència i abundor que d'ordinari, senyalen pluja. És també indicatiu de pluja, que la terra i broça que es posa entre els intersticis de l'empedrat del carrer sigui ben negra. Quan plou i l'aigua de pluja fa bombolles, és indicatiu de que la pluja es duradora.

Quan el cel està ben ras i es forma un núvol negre, és senyal indubtable de pluja molt forta i impetuosa, però de poca durada.

Quan a la tarda llampega i trona, és senyal de que l'hivern que segueix hi haurà fortes nevades.

Quan al sortir el sol se li posa al davant un núvol estret i llarg de color negre i com atravesant-lo, és símptoma de pluja forta i persistent, de tarda, o cap al tard del dia, i el mateix presagi se li atribueix quan al neixer presenta un color viu de foc, com si estés inflammat. Quan a la posta es presenta també el disc solar i les nuvolades que l'envolten d'un color vermell pujat com si tot plegat fós una gran foguera, és indicatiu de fortes ven-

tades a la nit o de plujaa la matinada; d'aquesta observació en neix el vell i conegut proverbi de

Sol rogent, pluja o vent.

També és considerat com indicatiu de pluja la bonança excesiva en temps de fred, i l'accentuada calor del sol, més elevada en graus que lo que deuria ésser en relació a la temporada.

El poble creu que la temperatura tomba a les dotze del dia i a igual hora de la nit, de manera que els dies núvols que passa sense ploure fins més tard del mig dia, segons el poble, ja molt rarament plourá, puix la nova fase atmosférica que ha entrat a les dotze també es presenta nuvolosa, pero no amb pluja. Igual quan plou i pels volts de mig-dia o mitja nit se serena; el temps nou porta bonança i la temperatura millorarà. Segons el poble, doncs, el punt de mig-dia i mitja nit són reveladors de la temperatura que regnarà durant dotze hores: el símptoma que al punt de les dotze s'observi, serà el que regnarà durant l'espai de temps que va fins a les dotze properes.

JOAN AMADES

Magníficos Pisos Amueblados
muy bien situados

para alquilar, propios para la temporada de verano. Dirigirse a la Imprenta Ceretania.
Calle Mayor N.º 39.

Tan buena como la mejor

la máquina
de escribir

MOLLE se vende al precio limitado
de 475 pesetas

Puede examinarse en casa del representante

Imprenta Ceretania

Venta a Plazos y al Contado

CARTA DE BARCELONA

Han arribat fins a n'aquest «Rall» noves molt satisfactòries relatiu a don Isidor Pedraza de la Pascua. Aquest senyor torna a estar en possessió d'una grossa fortuna i podem assegurar qu'és el seu ferm proposit, tan bon punt les seves ocupacions li permetin, traslladar-se a la nostra vila per a tornar a emprendre les importants obres, paralitzades durant tants anys, donant-els-hi un major impuls i més grans proporcions.

No cal dir que ens congratulem de la bona sort del senyor Pedraza i ens recongratulem dels seus bons propòsits.

—Alguns cassadors d'aquesta comarca, residents a pobles de la banda de la *Baga* es queixen de que es permeti que dos gossos de rastre, que segons referències, pertanyen a una casa d'Alp, surten la majoria dels matins tots sols a perseguir les llebres de la muntanya, essent de creure sobre tot en aquesta època del any que farán perdre moltes cries.

Cridem l'atenció del propietari dels gossos, perquè en benefici de tots els caçadors, tanqui dita parella, evitant aixís, un greu abús al qual sens dubte en altre cas, posará remei la guardia civil.

—Per notícies qu'ens arriben de fresc, el

nou itinerari d'istiu dels ferrocarrils transpirenaics no començarà a regir fins a fi de mes, pèr dificultats que ha de resoldre la companyia del Nord. Es de lamentar que aquesta Companyia que tant y tant es gaudeix de la nostra comarca, degut al gran nombre de passatgers que hi transiten, no procuri resoldre ja de una vegada quantes dificultats poguessin sorgir, i que en definitiva ella es la primera que'n surt perjudicada, ja que de procurar aplanar-les seria molt més gran el contingent de pasatgers que visitaria la nostra comarca, a la qual sembla que la fatalitat es concertí posant-li entrebancs i buscant les majors molesties als pasatgers.

—Abans d'ahir va tenir lloc l'enterrament de donya Gumersinda Bofill, Vda. Batlló, mare política del nostre distingit i particular amic, don Josep Andreu, al qual i a tota la familia Batlló testimoniem el nostre sentit condol.

Cerdans que vénen a esbargir-se

Baltasar Prat, Francesc Artísó, Josep Bragulat «Patriotis» i el nostre batlle Valentí Gorriç.

Barcelona, 17 de Juny de 1925.

Este número ha sido sometido a la censura gubernativa

BOMBONERIA SELECTA - PASTES SEQUES - VINS - LICORS - XAMPANYS

- Queviures - Drogueria - Perfumeria -

PRODUCTES DE PUIGCERDÀ I SA COMARCA

T U S E T Bruch, 40 i Casp, 37 Dipositaris de

Manega, llangonissa i fuet de Cerdanya - Nigua de Carrancà, exquisida per a taula - Embutits de Casalarreina (Rioja) - Estomacal, Nèctar i Anís Beltrand (Mahó)

Exijiu el **XACOLATA "NURIA"**

Articles classes extra

Servei a domicili

PINTURES, ESMALTS I PINZELLS - PERFUMS DE LES MILLORS MARQUES

NOVA VIDA

Ja tinc un fill, gràcies a Déu.
Des de que estimo i só estimat
que el presentia aquest fill meu
com una gran felicitat.

Ja tinc l'hereu, ja tinc el fill.
Què gran em sento, i jove y fort!
Em sento gran contra el perill
i em sento fort davant la mort.

El que era flor de pensament
fruit de l'amor ha esdevingut
Migrat, o no, aquest fruit naixent,
siga als meus braços benvingut.

Ell l'ombra vaga ha dissipat
del meu pervindre tenebrós;
ell a la vida m'ha arrelat
amb son poder misteriós.

Ell es qui al cor avni em duu
la serenor de l'infinit.
Ara faig via amb pas segú
cap a un indret ben definit.

JOSEP BURGAS

Para Alquilar

dos magníficas casas recientemente cons-
truidas, cerca de la Estación del ferrocarril,
con calefacción central

Razón: BARTOLOME PUIG

Contratista de Obras - Puigcerdá

Noticias**Temperaturas de la semana:**

Día	Barómet. a las 9 mañana	Termómet. Máxima	Mínima	Sol	
13	758	18	24	8	—
14	756	18	22	8	—
15	755	19	21	8	—
16	756	18	24	9	—
17	758	19	23	8	—
18	757	18	22	7	—
19	755	18	21	8	—

La gran Avenida Schierbeck.— Está ya construida hasta el lago, cruce de las carreteras de Llívia y Ur. Los árboles están plantados y todo en conjunto ofrece un maravilloso aspecto. La pared que cercaba los terrenos denominados «Camp del Travé» han quedado arrasados dejando al descubierto el magnífico paisaje que se domina de ambas Cerdañas. Cuanto más adelantan las obras, más y más se agradece el gran regalo que la bondadosa Srta. Dª María Schierbeck ha hecho a la Villa y por el cual su nombre se hace inolvidable.

Veraneantes.— Ha llegado para pasar la temporada de verano en esta, las distinguidas familias de los señores Riu, Piguillem, Bayer, Vda. Deulofeu y otras cuyos nombres desconocemos.

Nuestra cordial bienvenida.

HOTEL INTERNACIONAL**CAFE RESTAURANT**

Situado a dos minutos de la estación del Transpirenaico

:-: Habitaciones confortables con agua corriente caliente y fría :-:

Cuarto de Baño Cocina española y francesa Servicio esmerado

BENITO COTXET - PUIGCERDA

Información Comercial
 facilitada por la Casa BALTASAR PRAT
 de Puigcerdá

(Salvo variación y existencia y sin Consumos)

Vino tinto 12 grados	32 ptas.	carga de 120 lit.
" 14 "	38	" "
" 16 "	46	" "
Rosado 16 "	46	" "
Jumilla 16 "	52	" "
Bl. Mancha 14 "	42	" "
" 16 "	48	" "
Vinagre superior	44	" "
Moscatel	110	" "
Rancio	110	" "
Aceite cor. superior	280	" "
abón Cruz Blanca	69	los 50 Kilogr.
Patatas	30	100 "
Harina primera	72	" "
Harina segunda	62	" "
Arroz Benlloch	80	" "
Arroz Matizado	85	" "
Alubias blancas sup.	125	" "
Bacalao primera	108	los 40
Sal fina y granada	5	" "
Pulpa remolacha 1. ^a	12'50	" "
Maíz Plata	46	100
Harina Maíz	48	" "
Maíz para siembra	48	" "
Avena Extremadura	55	" "
Cebada	56	" "
Habas	58	" "
Alfalfa	22'50	" "
Superfosfato 18 x 20	13'50	" "
Nitrato sosa 15 - 16	54	" "

haber inaugurado la temporada, poniéndose a la disposición del público. El sr Mauri estará en esta todos los jueves 1.º y 3.º de cada mes, según costumbre que tiene establecida de años anteriores.

PARA ALQUILAR

Magnífica Casa Amueblada, situada en el mejor punto de la Villa, con vistas a la campiña.-Razón: En esta Imprenta y en el

HOTEL EUROPA

Viajero ilustre.—De paso para Francia estuvo ayer en esta el ex-ministro don Francisco Cambó.

Velada.—A beneficio de la Sociedad Coral «La Sardana» se celebra esta noche una función en el Cine Ceretano. Se proyectarán dos interesantes películas, se cantará el coro de «Los Rancheros» de la zarzuela «El Cabo Primero», se recitará el monólogo «El Nofre Llonsa» y el coro ejecutará las bonitas composiciones «Els Dalladors» y «De bon matí».

Es de esperar que dado lo variado del programa, la concurrencia será numerosa y saldrá satisfecha de tan importante programa.

L'ESPORT CATALA

Revista setmanal

:- Es ven en aquesta Impremta :-

Fotógrafo.— Hemos tenido el gusto de estrechar la mano al acreditado fotógrafo de Ripoll, Sr. Mauri, que nos ha manifestado

FINCAS

Compra - Venta
AUGER & JUBANY, S. A.
 Caspe, 35, 2.º, 2.^a

Despacho de 3 a 5

BARCELONA

Teléfono 1161 S. P.

En Palau, Cerdaña Francesa, Pirineos Orientales, próxima a Puigcerdá, se vende hermosa Torre amueblada con todo confort. 30.000 metros cuadrados. Verdadera ocasión.

Vendemos Gran Finca rústica en Toulouse (Francia) Castillo Imperio, para Granja o gran Hotel. Superficie 144 hectáreas. Urge venta Precio de ganga.

Compraremos finca rústica o casa en Osseja (Pirineos-Orientales)

HOTEL CATALUÑA

El mejor situado de la Villa : Vista panorámica sobre ambas Cerdañas

Magníficas habitaciones con agua corriente caliente y fría

Servicio esmerado :-: Carruaje a todos los trenes :-: Luz eléctrica

———— Pensión completa a partir de 10 pesetas ————

FRANCISCO CASADESÚS

Plaza de Cabrinety :: PUIGCERDÁ :: Teléfono, 43

Si vos trobeu en que la rampa us adormeix el braç ó la cama i que tenuu ganes de dormir sovint, es senyal de que la sang no circula gaire i per consegüent sou propens a ferir-vos. Tot aixó ho curareu anant a la Farmacia Martí i demanant un Flascó d'Arterol.

Nueva Comadrona.— En los exámenes celebrados el día 20 del próximo pasado Mayo, en el Hospital Clínico de Barcelona fué aprobada con inmejorables notas la Sra. D.ª Maria Có, Vda. de Parramón.

Nos place hacer constar que dicha Sra. se ha establecido en esta para ejercer su carrera, la cual de veras deseamos le sea provechosa.

Tiempo.— Continúa el régimen atemporalado, no pasamos día sin llovizna que contribuye a atenuar los fuertes calores que empiezan a hacerse sentir.

Delegación gubernativa.— Por el Exmo. Sr. Gobernador Civil de la provincia se ha impuesto una multa de veinticinco pesetas al vecino de Alp Pedro Rigola, por haber insultado al Maestro Nacional de la población.

— Se ha encontrado una medallita de niña, de oro, que se entregará a quien acredite ser su dueño.

Fiesta del Roser.— Por de pronto no podemos adelantar más que en el Casino Ceretano durante los tres días de fiesta actuará una brillante compañía de zarzuela.

En cuanto a bailes nada hay por ahora que indique su celebración, pero bien podría ser que á última hora se decidiera la juventud u otros elementos y se levante un entoldado donde tuvieran lugar los bailes, de lo contrario, resultarían las fiestas muy insustanciales y poco animadas, en perjuicio del buen nombre de Puigcerdá.

ENFERMEDADES del ESTOMAGO e INTESTINOS
Dolores □ Ulceras □ Estreñimiento □ Diarreas crónicas

Dr. FARRERAS MUNNER

Diagnóstico precoz del cáncer y otros tumores

Rayos X y Laboratorio para el diagnóstico exclusivo de dichas enfermedades

Cortes, 704-1.º-2.º (chaflán Bailén)

Teléfono 1258 S. P.

BARCELONA

Consulta de 10 a 12 y de 3 a 5

excepto los jueves

En el Colegio de las Hermanas de Enseñanza

La función con que las Religiosas y educandas finalizaron el mes de las flores resultó un acto magnífico de fervor mariano y a la par revelador de la exquisita cultura que en tan acreditado centro del saber y de la virtud se prodiga a las niñas y señoritas que un día han de ser esposas y madres en las familias del porvenir de nuestra Vila.

Los cantos de Ave María y letrillas fueron ejecutados por el coro con aquella maestría y gusto que son gala y honor de la casa. El momento emocionante fué el de la ofrenda de las flores y guirnaldas a la Reina adora de toda belleza y la despedida con que el Coro cantando y las vírgenes ricamente ataviadas alternaron y aun conjuntamente exhalaron tiernas y conmovedoras frases de amor perseverante y jamás desmentido, después de haberla presentado cada una individualmente su flor con la recitación de hermosa dedicatoria poética. La Srta. María Delcor Civit, en calidad y con el ropaje de mensajera de la Princesa celestial, dijo galantemente aceptar complacida los obsequiosos homenajes a la Señora prometiéndolas en Su nombre la más cariñosa y maternal y maternal protección. Ponemos a continuación los nombres de las alumnas que actuaron en acto de tan digno recuerdo: Teresa Truñó, Teresa Borrell, Conchita Vernis, María Duró, María Soler, María Rosa Vandriessche, Carmen Vilá, Rosita Torá, Carmen Pulol, Dolores Ferrer, Antonia Postius, Inés

Palomera, B. Cabanas, Paquita Nogués, Mercedes Duran y Paquita Mozo.

También fué solemne, edificante y conmovedor el acto de profesar los votos perpétuos la Religiosa Hermana Carmen Mataró, profesora de francés en el mismo Colegio de Carmelitas de la Caridad. Celebró la Santa Misa el Rdo. D. Juan Parladé, Capellán del Hospital de Manlleu y primo carnal de la profesora a la cual dirigió hermosa plática ponderando la excelencia de los votos religiosos y los grandes bienes que reportan a los pueblos los Institutos religiosos con la oración y mortificación y el ministerio de la instrucción y educación de que tan necesitado está el mundo actual. Asistieron de ministros los Rdos. Dr. D. Jaime Martí y D. Felipe Riera, Capellán del Hospital y del Convento de Carmelitas Descalzas de nuestra villa respectivamente y de Capero el Rdo. Párroco Arcipreste. El coro del colegio bajo la dirección y acompañado al armonium por la Hermana Pilar hizo una vez más honor a su fama ejecutando la *Missa Brevis* de G. Foschini, el *Te Deum laudamus* de Oreste Ravanello y el *Veni Sponsa Christi* del que fué organista de esta parroquia Rdo. Enrique Marfany. Fueron padrinos en la memorable ceremonia D. José y doña Dolores Mataró hermanos y sus primas Dolores Parladé de Prat, Nieves Roqué y María Parladé, habiendo selecta concurrencia de devotos y admiradores de tan importante colegio y benemérita comunidad.

Impremta Ceretania - Puigcerdá

Assistència Mèdica, Clínica d'Operacions i Raigs "X"

Casa apropiada per el tractament de tota mena de malalties mèdic-quirúrgiques—Telèfon, calefacció, timbres i llum elèctrica en les habitacions—Menjador istil Grand Hotel—Assistència a càrrec de les germanes Josefines—Servei permanent d'enfermers i d'enfermeres—Estació del Ferrocarril Transpirinàic i parada dels autos de Ripoll a la Pobla de Lillet—Servei especial per operacions d'urgència a fóra de la clínica amb assepeia absoluta—Magnífica instal·lació de Raigs "X"—Radioscopia, radiografia i radioterapia d'alta precisió

Consulta en la clínica de 11 a 12 del matí de 7 a 8 del vespre i en hores convingudes, en previ avis

MELCIOR VAQUER CLAPERÀ

Metge titular de
Campdevanol

EX-ALUMNE INTERN
PENSIONAT DEL HOS-
PITAL DE LA SANTA
CREU Y PER OPOSI-
CIÓ DE LA FACULTAT
DE MEDICINA DE
BARCELONA

Telèfon, núm. 204

Campdevanol